

BĪBELE UN PRAVIETOJUMI

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Dan 2:27–45, Jņ 14:29, 4Moz 14:34, Dan 7:1–25, Dan 8:14, 1kor 10:1–13.

ATMIŅAS PANTS:

“Tas atbildēja viņam: līdz divi tūkstoši trīs simti vakariem un rītiem, tad svētnīca tiks atkal atzīta par taisnu un atgūs atkal savas tiesības” (Dan 8:14).

Bībeles pravietojumi ir svarīgi mūsu identitātei un misijai. Pravietojumi nodrošina iekšēju un ārēju mehānismu, lai apstiprinātu Dieva Vārda precizitāti. Jēzus teica: “To Es jums jau tagad esmu sacījis, pirms tas notiek, lai, kad tas būs noticis, jūs ticētu” (Jņ 14:29, sk. arī Jņ 13:19). Izšķirošais jautājums ir: kā pareizi skaidrot pravietojumus, lai mēs zinātu, kad pravietojumam patiešām ir jānotiek?

Reformācijas laikā reformatori izmantoja vēsturisko metodi. Šī metode ir tā pati, ko Daniēls un Jānis izmantoja kā atslēgu paši savu pravietojumu interpretācijām. Vēsturiskā metode redz pravietojumus kā progresīvu un nepārtrauktu vēstures piepildīšanos, sākot ar pagātni un beidzot ar Dieva mūžīgo valstību.

Šajā nedēļā mēs pētīsim vēsturisko pravietisko interpretāciju pilnārus. “Mums vēsturē ir jāredz pravietojumu piepildīšanās, jāpēta Aizgādības darbi lielajās reformācijas kustībās un jāsaprot notikumu attīstība tautu vadīšanā uz lielās cīņas noslēdzošo konfliktu.” (Elena Vaīta “Liecības draudzei” 8. sēj., 307. lpp.)

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 13. jūnijā.

Historicisms un pravietojumi

Fundamentālo metodi, ko septītās dienas adventisti izmanto Bībeles pravietojumu pētīšanā, sauc par historicismu. Tā balstās uz ideju, ka daudzi galvenie pravietojumi Bībelē seko nepārrautam lineāram vēstures plūdumam no pagātnes līdz tagadnei un turpinās nākotnē. Tas ir līdzīgi tam, kā vēsturi mācās skolā. Mēs tā darām, jo tā Bībele pati skaidro mums šos pravietojumus.

Izlasi Dan 2:27–45. Kādi sapņa aspekti norāda uz nepārtrauktu pasaules varu secību visā vēsturē? Kā Bībele pati parāda mums, kā skaidrot apokaliptiskos (gala laika) pravietojumus?

Ievēro, ka Nebukadnēcara valsts ir atzīta kā zelta galva. Tādējādi Daniēls identificē Bābeli kā pirmo valsti (Dan 2:38). Tad Daniēls saka: “Pēc tevis nāks cita valsts, .. un tad celsies vēl trešā valsts, no vara, tā valdīs pār visu zemi” (Dan 2:39), un tad nāks ceturta (Dan 2:40). Tas, ka tās ir pēc kārtas viena aiz otras bez pārrāvumiem, ir ietverts arī pašā tēlā, jo katra valsts ir ainota kā daļa no lielāka ķermeņa, virzoties no galvas uz kāju pirkstiem. Tās ir saistītas, tieši tāpat kā laiks un vēsture ir saistīti.

Dan 7. un 8. nodaļā tēla vietā tiek izmantoti specifiski zvēru simboli, bet tiek mācīts tas pats. Mums ir dota nepārtraukta četru laicīgo valstu secība (Dan. 8. nodaļā – trīs). Tās sākas ar senatni un iet cauri vēsturei, līdz tagadnei un sniedzas nākotnē, kad Kristus atgriežas un Dievs nodibina Savu mūžīgo valstību.

Tāpēc Dan 2. nodaļas tēls un turpmākās atklāsmes Dan 7. un 9. nodaļā nodrošina pamatu protestantu vēsturiskajiem pravietojumu skaidrojumiem, pie kā septītās dienas adventisti turas joprojām.

Izlasi Jņ 14:29. Ko Jēzus pasaka, kas palīdz mums saprast, kā pravietojums var darboties?

Kādas lielas priekšrocības ir mūsdienās, dzīvojot laikā, kad liela daļa vēstures jau ir aiz muguras, atšķirībā no tiem, kas dzīvoja Babilonijas laikā?

Dienas/ gada princips

Viena no historicisma skaidrošanas metodes atslēgām ir dienas/ gada princips. Daudzi teologi gadsimtiem ilgi šo principu attiecinājuši uz Daniēla un Atklāsmes grāmatas pravietojumos minētajiem laikiem. Viņi šo principu atklājuši vairākos atslēgpantos, kā arī no pašu pravietojumu tiešā konteksta.

Izlasi 4Moz 14:34 un Ec 4:6. Kā Dievs atklāj dienas/ gada principu šajos specifiskajos pantos? _____

Šajos pantos mēs varam ļoti skaidri redzēt dienas/ gada principa ideju. Bet kā mēs varam pamatot šī principa lietošanu attiecībā uz dažiem laika pravietojumiem, piem. Dan 7:25 un Dan 8:14, kā arī Atkl 11:2, 3, Atkl 12:6, 14 un Atkl 13:5?

Trīs citi elementi atbalsta dienas/ gada principu šajos Daniēla un Atklāsmes grāmatas pravietojumos: simbolu izmantošana, garī laika periodi un īpaši izteicieni.

Pirmkārt, zvēru simboliskais raksturs un ragi, kas aino valstības, liek domāt, ka arī laika izteicieniem vajadzētu tikt saprasti simboliski. Zvēri un ragi nav jāuztver burtiski. Tie ir simboli kaut kam citam. Tā kā visi pārējie pravietojumi ir simboliski, nevis burtiski, kāpēc lai mēs uztvertu burtiski tikai laika pravietojumus? Atbilde, protams, ir – mums tie nav jāuztver burtiski.

Otrkārt, daudzi notikumi un valstis attēlotas pravietojumos, kas risinājušies daudzus gadsimtus, kas nebūtu iespējams, ja notikumu pravietotais laiks būtu uztverams burtiski. Ja attiecinām uz tiem dienas/ gada principu, notikumu laiks atbilst pārsteidzoši precīzi.

Aplūko Dan 9:24–27 minēto 70 nedēļu pravietojumu. Mēs lasām, ka “no tā laika, kad atskanēja vārds par Jeruzālemes atjaunošanu un uzcelšanu, līdz svaidītam valdniekam” (Dan 9:25) būs burtiski 69 nedēļas jeb gads, četri mēneši un viena nedēļa. Pravietojums šādā veidā ir bezjēdzīgs, vai ne? Taču kas notiek, ja mēs attiecinām uz šo pravietojumu Bībelē doto dienas/ gada principu un 70 nedēļas kļūst par 490 gadiem? _____

Identificējot mazo ragu

Gadsimtiem ilgi protestantu reformatori mazā raga varu no Dan 7. un 8. nodaļas identificējuši ar Romas baznīcu. Kāpēc?

*Izlasi Dan 7:1–25 un 8:1–13. Kas kopīgs ir mazā raga raksturojumam abās nodaļās?
Kā mēs to varam identificēt?* _____

Mazā raga raksturojumā Dan 7. un 8. nodaļā ir septiņas kopīgas iezīmes: (1) abi ir aprakstīti kā ragi; (2) abi ir varas, kas vajā (Dan 7:21, 25; 8:10, 24); (3) abi ir sevi paaugstinoši un zaimojoši (Dan 7:8, 20, 25; 8:10, 11, 25); (4) abu mērķis ir Dieva ļaudis (Dan 7:25, 8:24); (5) abiem ir aktivitātes aspekti, uz ko attiecināms pravietisks laiks (Dan 7:25; 8:13, 14); (6) abi sniedzās līdz laika galam (Dan 7:25, 26; 8:17, 19) un (7) abi tiek iznīcināti pārdabiskā veidā (Dan 7:11, 26; 8:25).

Vēsture apstiprina, ka pirmā valsts ir Babilonija (Dan 2:38), otrā ir Medopersija (Dan 8:20) un trešā – Grieķija (Dan 8:21). Vēsture nepārprotami liecina, ka nākamā pasaules impērija ir Roma.

Dan 2. nodaļā dzelzs, kas aino Romu, turpinās līdz pat kāju pirkstiem, kas sajaukti ar mālu. Tas ir, līdz laika galam. Dan 7. nodaļas mazais rags nāk no ceturtā zvēra, bet paliek daļa no šī ceturtā zvēra.

Kāda vara radās no Romas un turpina tās politiski reliģisko ietekmi vismaz 1260 gadus (sk. Dan 7:25)? Tikai viena vara atbilst vēsturei un pravietojumam – pāvestība. Pāvestība nāca pie varas desmit barbaru cilšu vidū un gāza trīs no tām (Dan 7:24). Pāvestība bija “citādāka nekā agrākie” (Dan 7:24), norādot uz tās unikalitāti, salīdzinot ar citām ciltīm. Pāvestība “uzstāsies ar skaļām runām pret Visuaugsto un apvainos Visuaugstā svētos” (Dan 7:25) un gāzīs “kādus no pulka” (Dan 8:10) pretreformācijas laikā, kad tika nogalināti protestanti. Pāvestība mēģināja “mainīt laikus un likumus” (Dan 7:25), izņemot otro bausli un pārceļot sabatu uz svētdienu.

Dan 2., 7. un 8. nodaļā pēc Grieķijas rodas viena vara, kas pastāv līdz laika galam. Kas tā varētu būt par varu, ja ne Roma savā pāvestības posmā? Kāpēc šī ir izšķiroša triju eņģeļu vēstu mācība, lai arī cik politiski nekorekta, un kāpēc tā ir svarīga mūsu laika patiesības daļa? _____

Izmeklēšanas tiesa

Pravietojumu skaidrojumi, ko mēs pētījām šajā nedēļā, kopš reformācijas laikiem ir atraduši milzīgu atbalstu protestantu vēsturnieku vidū. Bet tikai 1800. gadu sākumā, kad radās milleriešu kustība, tika rūpīgi pārdomāts un pētīts pravietojums par 2300 dienām un izmeklēšanas tiesu. Aplūkojiet šo grafiku:

Daniēla 7	Daniēla 8
Babilonija (lauva)	_____
Medopersija (lācis)	Medopersija (auns)
Grieķija (leopards)	Grieķija (āzis)
Pagāniskā Roma (ceturtais zvērs)	Pagāniskā Roma (rags pārvietojas horizontāli)
Pāvestīgā Roma (mazais rags)	Pāvestīgā Roma (rags pārvietojas vertikāli)

Izlasī *Dan 7:9–14; 8–14, 26. Kas notiek Debesīs, kā tas ir attēlots šajos pantos?* _____

Pēc viduslaiku vajāšanu perioda, kas noslēdzās 1798. gadā ar pāvesta sagūstīšanu un apcietināšanu, ko izdarīja Napoleona ģenerālis Bertjē (Atkl 13:3), Dan 7. un 8. nodaļa runā par tiesu. Tiesai jānotiek Debesīs, kur “tiesas locekļi nosēdās” (Dan 7:10) un “..debesu padebešos nāca kāds kā Cilvēka Dēls savā izskatā; tas pienāca pie cienījamā sirmgalvja, un to nostatīja sirmgalvja priekšā” (Dan 7:13). Šī ir tiesas aina, kas notiek pēc 1798. gada un pirms Jēzus otrās nākšanas.

Šī tiesas aina Dan 7. nodaļā ir tieši paralēla svētnīcas šķīstīšanai Dan 8:14. Tās runā par vienu un to pašu. Saskaņā ar Dan 8:14 šis “svētnīcas šķīstīšanas” laiks, kas ir Salīdzināšanas dienas terminoloģija, ir 2300 vakari un rīti jeb dienas. Pēc dienas/ gada principa šīs dienas aino 2300 gadus.

2300 gadu sākums ir meklējams Dan 9:24, kur 70 nedēļu (490 gadi) pravietojums ir “hatak” jeb “nogriezts” no 2300 dienu atklāsmes (Dan 9:24). Daudzi zinātnieki pareizi redz 2300 dienu (gadu) pravietojumu no Dan 8:14 un 70 nedēļu pravietojumu (490 gadi) Dan 9:24–27 kā divas viena pravietojuma daļas. Nākamais pants 70 nedēļu pravietojumā – Dan 9:25 – iedod laika perioda sākumu: “Atskanēja vārds par Jeruzālemes atjaunošanu un uzcelšanu.” Šī notikuma sākuma datums ir “ķēniņa Artakserksa septītais gads” (Ezr 7:7) jeb 457. g. pr. Kr. Skaitot uz priekšu no 2300 gada, mēs nonākam pie 1844. gada, kas ir drīz pēc 1798. gada un pirms Jēzus otrās nākšanas. Tad Jēzus iegāja Vissvētākajā vietā un sāka Savu starpniecisko Debesu šķīstīšanas darbu. Sk. piektdienas pētījuma grafikā.

Tipoloģija kā pravietojums

Apokaliptiskajiem pravietojumu simboliem, kas atrodami Daniēla un Atklāsmes grāmatas pravietojumos, ir viens vienīgs papildījums. Piemēram, āzis simbolizē Grieķiju, vienu valsti (Dan 8:21). Galu galā šajā pantā šī valsts ir nosaukta. Vai var būt vēl skaidrāk?

Turpretī tipoloģija pievēršas Vecās Derības patiesajiem cilvēkiem, notikumiem un kārtībai, kas pamatojas vēsturiskajā realitātē, kas savukārt norāda tālāk uz lielāku realitāti nākotnē. Tipoloģijas kā interpretēšanas metodes izmantošana sniedzas līdz pat Jēzum un Jaunās Derības rakstniekiem, un tā ir atrodama arī pašā Vecajā Derībā. Vienīgā palīdzība, lai atpazītu simbolu un tā prototipu, ir tas, ka uz to norāda kāds inspīrēts Bībeles rakstnieks.

Izlasi 1kor 10:1–13. Uz kādiem notikumiem vēsturē atsaucas Pāvils, brīdinot Korintas draudzi? Kā tas attiecas uz mūsdienām? _____

Pāvils atsaucas uz izešanas no Ēģiptes vēsturisko realitāti un attīsta tipoloģiju, kas ir balstīta uz seno ebreju pieredzi tuksnesī. Šādā veidā Pāvils parāda, ka Dievs, kas iedvesmoja Mozu ziņot par šiem notikumiem, bija paredzējis, ka “tas ir noticis mums par paraugu” (1kor 10:6, NKJV), ar to brīdinot garīgo Israēlu izturēt kārdināšanas, dzīvojot pēdējās dienās.

Izlasi šos pantus un uzraksti katrā pantā atrodamo tipu (jeb simbolu) un prototipu, kā to apraksta Jēzus un Jaunās Derības rakstnieki.

Mt 12:40 _____

Jņ 19:36 _____

Jņ 3:14, 15 _____

Rm 5:14 _____

Jņ 1:29 _____

Katrā situācijā Jēzus un Jaunās Derības rakstnieki izmanto tipu un prototipu, kas ļauj atklāties pravietiskajai nozīmei. Šādā veidā tie norāda uz lielāku vēstures realitātes papildīšanos.

Padomā par kalpošanu zemes svētnīcā, kas darbojās kā tips visam glābšanas plānam. Ko tas māca mums par to, cik svarīga svētnīcas vēsts ir mūsu dienās? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi Kliforda Goldšteina grāmatu "1844 Made Simple" (Boise, ID: Pacific Press, 1988) kā vienu no daudziem materiāliem par 2300 dienu pravietojumu. Sk. arī 1844madesimple.org

Izpēti šo grafiku:

Daniēla 7	Daniēla 8
Babilonija (lauva)	_____
Medopersija (lācis)	Medopersija (auns)
Grieķija (leopards)	Grieķija (āzis)
Pagānu Roma (ceturtais zvērs)	Pagānu Roma (rags pārvietojas horizontāli)
Pāvestīgā Roma (mazais rags)	Pāvestīgā Roma (rags pārvietojas vertikāli)
Tiesa Debesīs	Debesu svētnīcas šķīstīšana

Svarīgais, kas mums šeit ir jāsaprata, ir tas, ka tiesas aina Dan 7. nodaļā, kas notiek pēc 1260 vajāšanu gadiem (Dan 7:25), ir tas pats, kas svētnīcas šķīstīšana Dan 8:14. Un šī tiesas aina Debesīs ir tā, kas vada beigās pie Dieva mūžīgās valstības nodibināšanas kritušās pasaules skumjās vēstures noslēgumā. Tādējādi mums ir spēcīgi Bībeles pierādījumi tam, cik lielu nozīmi Raksti piešķir Dan 8:14 un notikumam, ko tas vēstī.

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Vēlreiz pārskatiet Dan 2. nodaļu. Ieraugiet, cik skaidri šeit ir atklāta vēsturiskā metode: nepārtraukta pasaules impēriju secība, sākot ar senajiem laikiem un noslēdzoties ar Dieva mūžīgo valstību. Dievs ir iedevis mums atslēgu, kā skaidrot šos pravietojumus. Ko tas, ka tikai nedaudzi kristieši mūsdienās izmanto vēsturisko metodi, mums atklāj par kristīgās pasaules stāvokli? Kā šis fakts palīdz mums vēl labāk saprast, cik vajadzīga ir adventistu vēsts pasaulei šajā laikā?

2. Cik labi tu saproti 2300 dienu pravietojumu Dan 8:14? Ja tu to nesaproti, kāpēc neatvēlēt laiku, lai izpētītu un līdzdalītu Bībeles izpētes grupā savus atklājumus? Tu būsi pārsteigts, cik tiešām pamatots ir šī pravietojuma skaidrojums.

3. Izlasi Dan 7:18, 21, 22, 25, 27. Ievēro, kas notiek ar svētajiem. Ko mazā raga vara viņiem nodara? Salīdzinot, ko Kungs viņiem izdara? Kas ir labā vēsts svētajiem attiecībā uz tiesu? Ko tiesa beigās viņiem sniedz?
